

Motion till riksdagen 2025/26:4143

av **Martin Kinnunen m.fl. (SD)**

med anledning av prop. 2025/26:242 Ett tydligt regelverk för aktivt skogsbruk

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undanta viss begränsad mark från krav på anläggning av skog och tillkännager detta för regeringen.

Biologisk mångfald genom frihet

Sverigedemokraterna välkomnar regeringens proposition som bygger på en gedigen utredning av Göran Örlander. Vi behöver slå vakt om den frihet under eget ansvar som vi haft i Sverige sedan skogsvårdslagen justerades 1993 och som under det senaste decenniet alltmer kommit att inskränkas. Friheten inom svenskt skogsbruk har fungerat som en motor för tillväxt. När skogsbrukare ges förtroende att förvalta sin mark utifrån lokala förutsättningar i stället för stelbenta regleringar skapas förutsättningar för investeringsvilja, innovation och naturhänsyn.

Att det nu införs en kostnadsbegränsning vid krav på investering är en särskilt viktig del av propositionen. Sverigedemokraterna vill också särskilt välkomna de förändringar som görs i processer vid överklaganden samt att tiden från anmälan till avverkning kortas ned från sex till tre veckor

Sverigedemokraterna anser dock att det finns förbättringspotential. Det enklaste sättet att minska byråkrati i det svenska skogsbruket är att höja gränsen för anmälningsplikt vid avverkning där gränsen i dag ligger på 0,5 hektar. Av SOU 2024:91 framgår att 35 procent av anmälningarna om avverkning endast omfattar 10 procent av arealen. En generell höjning till två hektar skulle innebära att 35 000 anmälningar omfattande 73 000 hektar hade undantagits från kravet på underrättelse. Detta skulle innebära en kraftig minskning av antalet ärenden och en stor minskning i arbetsbörda för enskilda markägare och för Skogsstyrelsen samtidigt som 90 procent av arealen inte skulle beröras. Sverigedemokraterna anser att enskilda markägare med mindre brukningsenheter än 50 hektar produktiv skogsmark undantas från kravet på underrättelse om

avverkning enligt 14 § skogsvårdslagen och anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken om avverkningen totalt inte överstiger 2 hektar.

Sedan 1993 lägger svensk skogslagstiftning lika vikt vid produktion och miljöhänsyn. Det är lika viktigt att möjliggöra hög tillväxt och ett stort virkesuttag som det är att bevara miljövärden. Dessa värden står ibland i konflikt med varandra. Därför är det viktigt att finna åtgärder som kan gynna ett av värdena mycket utan att nämnvärt påverka det andra negativt.

Kravet på återbeskogning av skogsmark efter avverkning, efter skada eller annat skäl till att marken inte producerar virke borgar för god skoglig produktion och är av godo. Det finns dock ett par situationer där viktiga miljövärden drabbas negativt. Vi föreslår därför att ett undantag görs för kravet på anläggning av ny skog i dessa situationer, så att det blir frivilligt att göra det.

Brynmiljöer, alltså gränsområdet mellan skog och jordbruksmark kan härbärgera viktig biologisk mångfald om de utgör en mjuk övergång mellan skog och jordbruksmark, med buskar och enstaka träd. Återbesogningskravet hindrar markägare från att anlägga sådana mjuka bryn. De mjuka brynen har också andra fördelar. De utgör en god miljö för vilt och kan rätt utformade minska risken för stormskador på skogsbeståndet och sannolikt minska betesskador på detsamma. Brynens naturliga långsträckta utbredning gör också att de kan fungera som spridningskorridorer för biologisk mångfald.

Ett undantag för återbeskogning av bryn kan ha små negativa effekter på skoglig tillväxt, eftersom arealen fullstor skog och virkesproduktionen minskar i framtiden. Effekterna är dock mycket begränsade, särskilt de första årtiondena. Även på den mark där det inte återplanteras växer de första åren mycket biomassa upp. Eftersom ett undantag endast skulle ge möjlighet för frivilligt skapande av mjuka bryn och inte innebär något krav, kommer endast en mindre del av markägarna att göra så. Endast en liten fraktion av skogsmarken är dessutom avverkningsmogen varje år. De mjuka brynens positiva påverkan på det angränsande skogsbeståndet via minskad stormfällning och minskade betesskador torde också begränsa förlusten av kolinlagring och virkesproduktion.

Viss mark kan naturligt ha en mer eller mindre öppen karaktär inom skogsbestånd. På delar av hyggen kan biologiskt värdefulla öppna miljöer uppstå naturligt. Återbesogningskravet motverkar att den marken förblir öppen. Det bör bli tydligare att markägaren frivilligt ska kunna ta den naturhänsyn som det innebär att inte plantera sådana ytor. Därför bör ett undantag göras för dessa ytor från återbesogningsplikten i skogsvårdslagen. Skogsvårdslagens krav på återplantering bör inte heller hindra markägare från att göra andra punktinsatser i sin skogsmark för att gynna naturvärden. Det finns redan i dag undantag för mark som på grund av särskilda förhållanden inte bör tas i anspråk för virkesproduktion. Men undantag med syftet frivillig naturhänsyn bör bli tydligt. Skogsägare ska inte hindras att frivilligt ta hänsyn till naturen.

Sverigedemokraterna anser generellt att mer produktiv skogsmark inte ska avsättas, på grund av de negativa samhällseffekter det leder till. Samtidigt ser vi att en mycket liten avsättning av rätt marker kan ge en stor positiv effekt för biologisk mångfald. Ytterligare avsättning bör dessutom grundas på frivillighet. Frivillighet kommer att gynna enskildas naturvårdsinsatser och motverka förebyggande avverkning av naturvärden. Dessa utgångspunkter leder oss till att föreslå att en del av budgeten för inlösen av skog ska riktas till inlösen av de sista resterna av urskog och urskogsläkande skog i södra Sverige till särskilt gynnsamma villkor. Dessa miljöer är särskilt sällsynta just i södra Sverige. I norra Sverige finns långt mer sådan skog som är skyddad. Vi ser

framför oss ett erbjudande om dubbla värdet så långt som specificerade medel räcker och att det genomförs ett par år i följd. Med tanke på att dessa miljöer är få och små kan även en liten budget räcka långt.

Dessa förslag utgör en mycket liten minskning av skogsproduktionen men tillför samtidigt stora naturvärden. De baseras dessutom på frivillighet. Vi vill möjliggöra för markägare att frivilligt gynna naturen. Det är ett led i en effektiv miljöpolitik.

Nedan följer en tänkbar förändrad lydelse av skogsvårdslagens 5 §. Understruken text är tillägg.

” 5 § Ny skog ska anläggas på produktiv skogsmark

1. om markens virkesproducerande förmåga efter avverkning eller på grund av skada på skogen inte tas till vara på ett godtagbart sätt,

2. om marken ligger outnyttjad, eller

3. om skogens tillstånd är uppenbart otillfredsställande.

Åtgärd enligt första stycket ska vidtas i fall som anges i 1 och 2 utan dröjsmål och i fall som anges i 3 inom skälig tid.

Vad som föreskrivs i första stycket 2 ska inte gälla mark som på grund av särskilda förhållanden inte bör tas i anspråk för virkesproduktion.

Vad som föreskrivs i första stycket 1 och 2 ska inte gälla mark inom tio meter från jordbruksmark.

Vad som föreskrivs i första stycket 1 och 2 ska inte gälla mindre, begränsade ytor som naturligt är öppna eller där syftet är naturvårdshänsyn.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från första och andra styckena för att möjliggöra försöksverksamhet.

Skogsstyrelsen får i särskilda fall medge undantag från första och andra styckena. Lag (2014:890).”

Martin Kinnunen (SD)

Staffan Eklöf (SD)

Mattias Eriksson Falk (SD)

Chris Dahlgvist (SD)

Victoria Tiblom (SD)